

Rättsfallssamlingen

FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT
ATHANASIOS RANTOS
föredraget den 29 september 2022¹

Mål C-394/21

Bursa Română de Mărfuri SA
mot

Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE)
ytterligare deltagare i rättegången:
Federația Europeană a Comercianților de Energie

(begäran om förhandsavgörande från Curtea de Apel București (Appellationsdomstolen i Bukarest, Rumänien))

”Begäran om förhandsavgörande – Elmarknaden – Förordning (EU) 2019/943 – Direktiv (EU) 2019/944 – Förordning (EU) 2015/1222 – Nationell lagstiftning som föreskriver en enda nominerad elmarknadsoperatör”

Inledning

1. Förevarande begäran om förhandsavgörande har framställts av Curtea de Apel București (Appellationsdomstolen i Bukarest, Rumänien) i ett mål mellan Bursa Română de Mărfuri SA (den rumänska varubörsen) (nedan kallad BRM) och Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei (Nationella energitillsynsmyndigheten, Rumänien) (ANRE) angående den sistnämndas beslut att inte bevilja BRM licens att organisera och driva centraliserade elmarknader.

2. De tolkningsfrågor som är föremål för detta förslag till avgörande avser dels frågan huruvida förordning (EU) 2019/943,² tolkad mot bakgrund av direktiv (EU) 2019/944,³ förbjuder medlemsstaterna att fortsätta bevilja en enda licens för att organisera och driva elmarknaderna och ålägger dem att avveckla ett befintligt lagstadgat monopol på området, dels huruvida de principer om fri konkurrens som fastställs i denna förordning är tillämpliga på elmarknadsoperatören, även med beaktande av begreppet elmarknader, som definieras i denna förordning genom en hänvisning till direktivet.

¹ Originalspråk: franska.

² Europaparlamentets och rådets förordning av den 5 juni 2019 om den inre marknaden för el (EUT L 158, 2019, s. 54).

³ Europaparlamentets och rådets direktiv av den 5 juni 2019 om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om ändring av direktiv 2012/27/EU (EUT L 158, 2019, s. 125).

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätten

Förordning 2019/943

3. I artikel 1 i förordning 2019/943, med rubriken ”Syfte och tillämpningsområde”, föreskrivs följande:

”Syftet med denna förordning är att

...

- b) fastställa grundläggande principer för välfungerande, integrerade elmarknader, som möjliggör icke-diskriminerande marknadstillträde för alla leverantörer av resurser och för elkunder, ger mer inflytande till konsumenterna, säkerställer konkurrenskraft på den globala marknaden, efterfrågefleksibilitet, energilagring och energieffektivitet, underlättar aggregering av decentraliserad produktion och förbrukning, och möjliggör marknadsintegrering såväl som sektoriell integrering och marknadsbaserad ersättning för el som produceras från förnybara källor,
- c) fastställa rättvisa regler för gränsöverskridande elhandel, och därmed stärka konkurrensen på den inre marknaden för el, med beaktande av de nationella och regionala marknadernas särdrag ...,

...”

4. Artikel 2 i förordningen innehåller följande definitioner:

”I denna förordning avses med

...

- 7) *marknadsoperatör*: en enhet som tillhandahåller en tjänst med vilken bud för att sälja el matchas med bud för att köpa el,
- 8) *nominerad elmarknadsoperatör* [eller NEMO]^[4]: en marknadsoperatör som av den behöriga myndigheten utsetts att utföra arbetsuppgifter i samband med gemensam dagen före- eller intradagskoppling,

...

- 25) *marknadsaktör*: en fysisk eller juridisk person som producerar, köper eller säljer el, efterfrågefleksibilitet eller lagringstjänster, inklusive lägger handelsorder, på en eller flera elmarknader, däribland energibalansmarknader,

...

⁴ Engelsk förkortning som står för orden ”nominated electricity market operator”.

40) *elmarknader*: elmarknader enligt definitionen i artikel 2.9 i direktiv (EU) 2019/944,

...”

5. I artikel 3 i förordningen, med rubriken ”Principer för elmarknadernas funktion”, föreskrivs följande:

”Medlemsstaterna, tillsynsmyndigheter, systemansvariga för överföringssystem, systemansvariga för distributionssystem, marknadsoperatörer och delegerade operatörer ska säkerställa att elmarknaderna fungerar i enlighet med följande principer:

- a) Prisbildningen ska baseras på tillgång och efterfrågan.
- b) Marknadsreglerna ska uppmuntra till fri prisbildning och undvika åtgärder som hindrar en prisbildning baserad på tillgång och efterfrågan.
- c) Marknadsreglerna ska underlätta utvecklingen av en mer flexibel produktion, hållbar koldioxidsnål produktion och mer flexibel efterfrågan.
- d) Kunderna ska kunna utnyttja marknadsmöjligheter och ökad konkurrens på slutkundsmarknaderna och ha befogenhet att delta som marknadsaktörer på energimarknaden och i energiöverföringen.

...

h) Hinder för gränsöverskridande elflöden mellan elområden eller medlemsstater och gränsöverskridande transaktioner på elmarknaderna och berörda tjänstemarknader ska successivt avlägsnas.

...

o) I syfte att göra det möjligt för marknadsaktörer att skyddas mot prisvolatilitet på marknadsmässiga grunder samt minska osäkerhet om framtida avkastning på investerat kapital ska långsiktiga möjligheter till risksäkring kunna handlas på börser på ett transparent sätt, och långfristiga elleveransavtal ska förhandlas öppet under förutsättning att unionens konkurrensrätt efterlevs.

...”

6. I artikel 10 i samma förordning, med rubriken ”Tekniska budgivningsgränser”, föreskrivs följande i punkterna 4 och 5:

”4. Tillsynsmyndigheter eller [de utsedda behöriga myndigheterna] ska kartlägga de strategier och åtgärder som tillämpas inom deras territorium och som skulle kunna bidra till att indirekt begränsa grossistprisbildning, inklusive begränsning av bud som rör aktivering av balansenergi, kapacitetsmekanismer, åtgärder från de systemansvariga för överföringssystem, åtgärder avsedda att utmana marknadsresultat eller förhindra missbruk av dominerande ställning, eller ineffektivt definierade elområden.

5. Om en tillsynsmyndighet eller annan utsedd behörig myndighet har identifierat en strategi eller åtgärd som skulle kunna användas för att begränsa grossistprisbildning ska den vidta alla lämpliga åtgärder för att undanröja eller, om detta inte är möjligt, mildra verkningarna av den strategin eller åtgärden på budgivningen. ...”

Direktiv 2019/944

7. Artikel 2 i direktiv 2019/944 innehåller följande definition:

”I detta direktiv avses med

...

9. *elmarknader*: elmarknader, inklusive OTC-marknader och elbörser, marknader för handel med energi, kapacitet, balanstjänster och stödtjänster inom alla tidsramar, däribland terminsmarknader, dagen före-marknader och intradagsmarknader.

...”

8. Enligt artikel 72 upphävde och ersatte direktiv 2019/944 direktiv 2009/72/EG⁵ med verkan från och med den 1 januari 2021, varvid de flesta bestämmelserna i det nya direktivet enligt artikel 73 i det förstnämnda direktivet skulle tillämpas från och med den dagen.

Förordning (EU) 2015/1222

9. I artikel 4 i förordning (EU) 2015/1222,⁶ med rubriken ”Utnämning av nominerade elmarknadsoperatörer och återkallande av utnämningen”, föreskrivs följande i punkt 1:

”Varje medlemsstat som genom elnätet är ansluten till ett elområde i en annan medlemsstat ska säkerställa att en eller flera nominerade elmarknadsoperatörer utnämns ... för att utföra den gemensamma dagen före- och/eller intradagskopplingen. ...”

10. I artikel 5 i förordningen, med rubriken ”Utnämning av nominerade elmarknadsoperatörer när det finns ett lagstadgat monopol för handelstjänster”, föreskrivs följande:

”1. Om det i en medlemsstat eller medlemsstats elområde, vid denna förordnings ikraftträdande, redan finns ett nationellt lagstadgat monopol för tjänster inom dagen före- och intradagshandel, vilket utesluter utnämning av mer än en nominerad elmarknadsoperatör, måste den berörda medlemsstaten underrätta kommissionen inom två månader från dagen för denna förordnings ikraftträdande och får den berörda medlemsstaten avvisa utnämningen av mer än en nominerad elmarknadsoperatör per elområde.

...

⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv av den 13 juli 2009 om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om upphävande av direktiv 2003/54/EG (EUT L 211, 2009, s. 55).

⁶ Kommissionens förordning (EU) 2015/1222 av den 24 juli 2015 om fastställande av riktlinjer för kapacitetstilldelning och hantering av överbelastning (EUT L 197, 2015, s. 24, rättelse EUT L 28, 2016, s. 18).

2. I denna förordning anses ett nationellt lagstadgat monopol finnas om det i nationell lagstiftning uttryckligen föreskrivs att endast en enhet inom medlemsstaten eller endast en enhet inom ett elområde i medlemsstaten kan utföra tjänster inom dagen före- och intradagshandel.

3. Två år efter denna förordnings ikraftträdande ska kommissionen lägga fram en rapport till Europaparlamentet och rådet ... På grundval av denna rapport, och om kommissionen anser att det inte finns något berättigande för fortsatta nationella lagstadgade monopol ..., får kommissionen överväga lämpliga lagstiftningsåtgärder eller andra lämpliga åtgärder för att ytterligare öka konkurrensen och handeln mellan och inom medlemsstaterna. ...”

Rumänsk lagstiftning

11. I artikel 10.2 f i *Legea energiei electrice și a gazelor naturale* nr. 123/2012⁷ föreskrivs följande:

”Den behöriga myndigheten ska utfärda licenser för

...

f) driften av de centraliserade marknaderna - endast en licens beviljas för elmarknadsoperatören och en licens för balansmarknadsoperatören.”

Målet vid den nationella domstolen, tolkningsfrågorna och förfarandet vid EU-domstolen

12. BRM är ett bolag som enligt rumänsk lag har allmän behörighet att förvalta avtal av allmänt intresse.

13. Den 20 augusti 2020 begärde BRM att ANRE skulle bevilja licens för organisationen och driften av de centraliserade elmarknaderna.⁸

14. ANRE avlog denna begäran med motiveringen att bolaget OPCOM hade beviljats den enda licens som var tillgänglig enligt artikel 10.2 f i lag nr 123/2012. BRM väckte därefter talan vid *Curtea de Apel București* (Appellationsdomstolen i Bukarest, Rumänien), som är den hänskjutande domstolen, och yrkade att ANRE skulle föreläggas att bevilja bolaget den sökta licensen. *Federația Europeană a Comercianților de Energie* (Europeiska organisationen för energihandlare, Rumänien) intervenerade i målet.

15. BRM gjorde i huvudsak gällande att ANRE, enligt förordning nr 2019/943 jämförd med direktiv 2019/944, var skyldigt att undvika varje monopol på de centraliserade elmarknaderna, medan ANRE svarade att när lag nr 123/2012 trädde i kraft hade OPCOM redan beviljats en licens för driften av dessa marknader med stöd av förordning 2015/1222 och att det inte fanns någon bestämmelse i förordning 2019/943 enligt vilken medlemsstaterna var skyldiga att utse flera operatörer som hade till uppgift att organisera och driva dessa marknader.

⁷ Lag om elektricitet och gas nr 123/2012 av den 10 juli 2012 (*Monitorul Oficial al României*, del I, nr 485, av den 16 juli 2012), i den lydelse som är tillämplig i det nationella målet (nedan kallad lag nr 123/2012).

⁸ Vid denna tidpunkt var bolaget OPCOM, i enlighet med lag nr 123/2012, den enda operatör som utnämnts för dagen före-elmarknaden och intradagselmarknaden samt för marknaden för långsiktiga tjänster inom elhandel som avser Rumäniens elområde. Enligt de uppgifter som den rumänska regeringen lämnade vid förhandlingen avvecklades genom rumänsk lagstiftning systemet med en enda licens från och med år 2022, och BRM beviljades under det året en licens för långsiktiga tjänster inom elhandel.

16. Mot denna bakgrund beslutade den hänskjutande domstolen att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfrågor till EU-domstolen:

- ”1) Utgör [förordning 2019/943], särskilt artikel 1 b och artikel 3, med beaktande av bestämmelserna i [direktiv 2019/944] hinder mot att en medlemsstat, från och med dagen för förordningens ikraftträdande, fortsätter att bevilja en enda licens för att organisera och driva de centraliserade energimarknaderna? Är den rumänska staten från och med den 1 januari 2020 skyldig att avveckla ett befintligt monopol såvitt avser driften av elmarknaden?
- 2) Omfattar den personkrets som täcks av tillämpningsområdet för principerna om fri konkurrens i förordning (EU) 2019/943, särskilt artikel 1 b och c respektive artikel 3, elmarknadsoperatörer, såsom en varubörs? Har det någon betydelse för svaret att definitionen av elmarknaden i artikel 2 led 40 i förordning (EU) 2019/943 hänvisar till definitionen av elmarknaden i artikel 2 led 9 i direktiv 2019/944?
- 3) Ska en medlemsstats beviljande av en enda licens för driften av elmarknaden anses utgöra en begränsning av konkurrensen i den mening som avses i artiklarna 101 FEUF och 102 FEUF jämförda med artikel 4.3 FEU och artikel 106.1 FEUF?”

17. BRM, den rumänska, den grekiska, den italienska och den cypriotiska regeringen samt Europeiska kommissionen har inkommit med skriftliga yttranden. BRM, Europeiska federationen för energihandlare, den rumänska och den grekiska regeringen samt kommissionen yttrade sig även muntligen vid förhandlingen den 22 juni 2022.

Bedömning

18. I enlighet med EU-domstolens begäran kommer förevarande förslag till avgörande att begränsas till en bedömning av den första och den andra frågan.

Den första frågan

19. Den hänskjutande domstolen har ställt första frågan för att få klarhet i huruvida förordning 2019/943, särskilt artikel 1 b och artikel 3, med beaktande av bestämmelserna i direktiv 2019/944 ska tolkas så, att den förbjuder medlemsstaterna att, från och med dagen för förordningens ikraftträdande, bevilja en enda licens för att organisera och driva de centraliserade elmarknaderna och ålägger dem att avveckla ett befintligt lagstadgat monopol på området.

20. Härvidlag bör det påpekas att det i Rumänien föreskrivs i artikel 10.2 f i lag nr 123/2012 att en enda licens får beviljas elmarknadsoperatören och att ANRE har beviljat bolaget OPCOM denna licens. Den verksamhet som omfattas av denna licens består bland annat i driften av den centraliserade elmarknaden, som huvudsakligen avser driften av två typer av handel mellan säljare och köpare av el, nämligen dels kortfristiga transaktioner, det vill säga avtal om leverans av el samma dag eller följande dag, dels långfristiga transaktioner, det vill säga avtal om leverans av el med längre löptid.

21. För det första ska det påpekas att förordning 2019/943 och direktiv 2019/944,⁹ i vilka de allmänna principerna för elmarknadernas funktion fastställs, inte innehåller några särskilda regler om handelstjänster mellan säljare och köpare på dessa marknader.

22. Artikel 1 b och c respektive artikel 3 i denna förordning, som BRM har åberopat med motiveringen att de ålägger de nationella tillsynsmyndigheterna att främja konkurrensen mellan elmarknadsaktörerna, utgör inte i sig hinder för att det finns ett monopol för organisationen och driften av de centraliserade elmarknaderna. En sådan verkan följer inte heller av artikel 10.4 och 10.5 i förordningen, som BRM också har åberopat med motiveringen att dessa bestämmelser uppmanar de behöriga myndigheterna att kartlägga de strategier och åtgärder som kan bidra till att indirekt begränsa grossistprisbildning och, när de har identifierat en sådan strategi eller åtgärd, att vidta alla lämpliga åtgärder för att undanröja eller mildra deras verkningar.

23. För det andra ska det erinras om att förordning 2015/1222 innehåller bestämmelser om utnämning av elmarknadsoperatörer (NEMO) för att utföra den gemensamma dagen före- eller intradagskopplingen.

24. Enligt artikel 4 i denna förordning får varje sökande som uppfyller kriterierna i förordningen utnämnas till nominerad elmarknadsoperatör, och en sådan utnämning får endast avslås om kriterierna för utnämning inte är uppfyllda eller i det fall som avses i artikel 5.1 i förordningen.

25. I artikel 5.1 första stycket i samma förordning föreskrivs ett undantag som gör det möjligt för medlemsstaterna att upprätthålla ett lagstadgat statligt monopol för tjänster inom dagen före- och intradagselhandel. Detta undantag gäller endast tjänster inom dagen före- och intradagselhandel och måste tolkas restriktivt, liksom alla undantag.¹⁰ Undantaget kan därför inte utvidgas till att omfatta andra elmarknader, såsom långfristiga handelstjänster.

26. Sammanfattningsvis kan det vara motiverat att upprätthålla ett lagstadgat monopol för tjänster inom dagen före- och intradagselhandel i den mening som avses i artikel 5.1 första stycket i förordning 2015/1222. Detta regleras emellertid inte i unionslagstiftningen om den inre marknaden för el, i synnerhet i förordning 2019/943 och direktiv 2019/944, när det gäller upprätthållandet av ett lagstadgat monopol för långfristiga tjänster inom elhandel.¹¹

27. Eftersom tolkningen av unionslagstiftningen om elmarknaderna inte är avgörande för frågan om huruvida ett lagstadgat monopol för långsiktiga tjänster inom elhandel är lagenligt, uppkommer frågan huruvida ett sådant monopol utgör en inskränkning av etableringsfriheten enligt artikel 49 FEUF eller, i förekommande fall, av friheten att tillhandahålla tjänster enligt artikel 56 FEUF¹² och, om så är fallet, huruvida monopolet är motiverat av hänsyn till allmänintresset och proportionerligt.

⁹ Det ska för övrigt påpekas att även om direktiv 2019/944 av tidsmässiga skäl (*ratione temporis*) inte är tillämpligt på omständigheterna i målet, kan det ändå utgöra en utgångspunkt för att tolka förordning 2019/943.

¹⁰ Även i fråga om tjänster inom dagen före- och intradagselhandel utgör nämligen tillämpningen av den lagstadgade monopolmodell som är tillåten enligt denna bestämmelse ett undantag från den konkurrensmodell som föreskrivs i de relevanta bestämmelserna.

¹¹ För övrigt innebär varken förordning 2019/943, direktiv 2019/944 eller förordning 2015/1222 någon fullständig harmonisering. I synnerhet fastställs i sistnämnda förordning endast "harmoniserade minimiregler" (se, särskilt, skäl 3) och dessutom avser denna förordning endast den gemensamma dagen före- och intradagskopplingen.

¹² Se dom av den 23 februari 2016, kommissionen/Ungern (C-179/14, EU:C:2016:108, punkt 164 och där angiven rättspraxis).

28. Enligt domstolens praxis ska alla åtgärder som förbjuder, försvårar eller gör det mindre attraktivt att utöva friheten att etablera sig och att tillhandahålla tjänster anses som inskränkningar i dessa friheter.¹³

29. Eftersom det enligt nationell rätt är omöjligt för företag från andra medlemsstater att tillhandahålla långsiktiga förmedlingstjänster för energitransaktioner på marknaden i Rumänien, genom ett driftsställe i denna medlemsstat eller i gränsöverskridande form, eftersom de inte kan beviljas någon licens för detta ändamål, kan en sådan lagstiftning, enligt vilken utövandet av en ekonomisk verksamhet omfattas av ett system med ensamrätt, anses utgöra en inskränkning i etableringsfriheten eller friheten att tillhandahålla tjänster.

30. Artikel 10.2 f i lag nr 123/2012 kan således endast anses vara förenlig med artikel 49 FEUF eller artikel 56 FEUF om det framgår att den är motiverad av tvingande skäl av allmänintresse och står i proportion till det eftersträvade målet.

31. Eftersom den hänskjutande domstolen emellertid inte har ställt denna fråga har den inte heller lämnat några uppgifter om det legitima skäl som eventuellt skulle kunna motivera en inskränkning i de ovannämnda friheterna.¹⁴ Under dessa omständigheter anser jag att EU-domstolen inte kan uttala sig i en sådan fråga och än mindre i den därav följande frågan om huruvida denna inskränkning i etableringsfriheten eller friheten att tillhandahålla tjänster är nödvändig och proportionerlig.

32. Jag föreslår således att första frågan ska besvaras så, att förordning 2019/943, särskilt artikel 1 b och artikel 3, med beaktande av bestämmelserna i direktiv 2019/944, ska tolkas så, att den inte utgör hinder för en nationell lagstiftning som, i enlighet med artikel 5.1 första stycket i förordning 2015/1222, endast tillåter en enda licens för tjänster inom dagen före- och intradagselhandel. Denna lagstiftning ska vidare tolkas så, att den inte utgör hinder för upprätthållandet av ett lagstadgat monopol för långsiktiga tjänster för elhandel, vars lagenlighet ska bedömas mot bakgrund av bland annat principerna om etableringsfrihet och frihet att tillhandahålla tjänster som garanteras i artiklarna 49 och 56 FEUF.

Den andra frågan

33. Den hänskjutande domstolen har ställt den andra frågan för att få klarhet i huruvida förordning nr 2019/943, särskilt artikel 1 b och c respektive artikel 3, ska tolkas så, att principerna om fri konkurrens är tillämpliga på elmarknadsoperatören. Nämnda domstol vill även få klarhet i huruvida den omständigheten att begreppet elmarknader i artikel 2 led 40 i denna förordning hänvisar till definitionen av detta begrepp i artikel 2 led 9 i direktiv 2019/944 är relevant i detta sammanhang.

34. Mot bakgrund av de många definitionerna och korshänvisningarna, särskilt i förordning 2019/943 och direktiv 2019/944, anser jag att elmarknadsoperatörer, såsom bolaget OPCOM, omfattas av denna förordning.

¹³ Se, bland annat, för ett liknande resonemang, dom av den 21 juli 2011, kommissionen/Portugal (C-518/09, ej publicerad, EU:C:2011:501, punkt 61 och där angiven rättspraxis).

¹⁴ I detta hänseende nöjer jag mig med att påpeka, i likhet med vad kommissionen med rätta har understrukit, att de legitima skäl som ANRE har framhållit, nämligen att den rumänska marknaden är ganska liten och att det endast finns en operatör på elmarknaden i de andra medlemsstaterna (vilket för övrigt inte tycks motsvara verkligheten), vid första påseendet inte kan motivera sådana inskränkningar.

35. En nominerad elmarknadsoperatör eller NEMO ska nämligen omfattas antingen av definitionen av marknadsoperatör, i den mening som avses i artikel 2 led 7 i förordning 2019/943, som avser ”en enhet som tillhandahåller en tjänst med vilken bud för att sälja el matchas med bud för att köpa el”,¹⁵ eller av den vidare definitionen av marknadsaktör, i den mening som avses i artikel 2 led 25 i denna förordning, som avser ”en fysisk eller juridisk person som producerar, köper eller säljer el, efterfrågefleksibilitet eller lagringstjänster, inklusive lägger handelsorder, på en eller flera elmarknader, däribland energibalansmarknader”.¹⁶

36. Jag föreslår således att fråga 2 ska besvaras så, att förordning nr 2019/943, särskilt artikel 1 b och c respektive artikel 3, ska tolkas så, att de principer om fri konkurrens som fastställs i förordningen är tillämpliga på elmarknadsoperatören.

Förslag till avgörande

37. Mot bakgrund av det ovan anförda föreslår jag att EU-domstolen besvarar de tolkningsfrågor som ställts av Curtea de Apel București (Appellationsdomstolen i Bukarest, Rumänien) på följande sätt:

1) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/943 av den 5 juni 2019 om den inre marknaden för el, särskilt artikel 1 b och artikel 3, med beaktande av bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/944 av den 5 juni 2019 om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om ändring av direktiv 2012/27/EU,

ska tolkas så, att

- den inte utgör hinder för en nationell lagstiftning som, i enlighet med artikel 5.1 första stycket i kommissionens förordning (EU) 2015/1222 av den 24 juli 2015 om fastställande av riktlinjer för kapacitetstilldelning och hantering av överbelastning, endast tillåter en enda licens för tjänster inom dagen före- och intradagselhandel.
- den inte utgör hinder för upprätthållandet av ett lagstadgat monopol för långsiktiga tjänster inom elhandel, vars lagenlighet ska bedömas mot bakgrund av bland annat principerna om etableringsfrihet och frihet att tillhandahålla tjänster som garanteras i artiklarna 49 och 56 FEUF.

2) Förordning nr 2019/943, särskilt artikel 1 b och c respektive artikel 3,

ska tolkas så, att

de principer om fri konkurrens som fastställs i förordningen är tillämpliga på elmarknadsoperatören.

¹⁵ Se, även, artikel 7.1 i förordning 2015/1222, där det anges att "[n]ominerade elmarknadsoperatörer ska agera som marknadsoperatörer på nationella eller regionala marknader för att i samarbete med systemansvariga för överföringssystem utföra gemensam dagen före- och intradagskoppling. ..." (min kursivering).

¹⁶ Såsom kommissionen har påpekat omfattas även elmarknadsoperatörer av definitionen elföretag i den mening som avses i artikel 2 led 57 i direktiv 2019/944 – som av tidsmässiga skäl (*ratione temporis*) inte är tillämplig på omständigheterna i målet – till vilken det hänvisas i artikel 2 led 40 i förordning 2019/943 såsom ”en fysisk eller juridisk person, med undantag för slutkunder, som bedriver åtminstone en av följande verksamheter: produktion, överföring, distribution, aggregering, efterfrågefleksibilitet, energilagring, leverans eller inköp av el och som ansvarar för kommersiella och tekniska arbetsuppgifter eller underhåll i samband med dessa verksamheter”.